

ATSAKYMAI

POKYČIŲ MATAVIMAS

1 KLAUSIMAS.

- a. Dendrochronologija
- b. Medžiui 22 metai. Randas atsirado dėl miško gaisro.

2 KLAUSIMAS.

- a. Kad galėtume sužinoti apie atmosferoje esančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų lygį.
- b. Kadangi tai yra nuošali vietovė, tai reiškia, kad oras nėra paveiktas.
- c. Kad galėtume nustatyti dėsningumus ir numatyti būsimus pokyčius.

EKSTREMALIOS ORO SĄLYGOS

1 KLAUSIMAS.

URAGANAS = vakarinė Šiaurės Atlanto dalis, centrinė ir rytinė Šiaurės Ramiojo vandenyno dalis, Karibų jūra ir Meksikos įlanka.

TAIFŪNAS = vakarinė Šiaurės Ramiojo vandenyno dalis

CIKLONAS = Bengalijos įlanka ir Arabijos jūra, vakarinė Pietų Ramiojo vandenyno dalis ir pietrytinė Indijos vandenyno dalis, pietvakarinė Indijos vandenyno dalis

2 KLAUSIMAS.

Apie karščio bangą paskelbiama tada, kai **5** dienas ar ilgiau dienos **AUKŠČIAUSIA** temperatūra yra 5°C (9°F) aukštesnė už aukščiausią vidutinę temperatūrą.

Ilgai **KARŠTO** oro laikotarpiai gali sukelti sveikatos problemų, pvz., šilumos smūgį ar net **MIRTĮ**.

ŠALČIO banga yra staigus greitas temperatūros kritimas per **24** valandų laikotarpį. **ŽEMIAUSIA** temperatūra priklauso nuo **REGIONO** ir metų laiko.

Pernelyg dideliems karščiams ir šalčiams ypač jautrūs yra **MAŽI VAIKAI**, vyresnio amžiaus žmonės, sergantieji lėtinėmis ligomis, lauke dirbantys žmonės ir **BENAMIAI**.

ATSAKYMAI

POVEIKIS ŽMONĖMS

1 KLAUSIMAS.

Dėl kintančių oro sąlygų sumažėja lietaus

Viršutinis dirvožemio sluoksnis išdžiūva ir yra nupustomas, kartu prarandamos gyvybiškai svarbios maistinės medžiagos

Augalai nudžiūsta ir žūsta

Žolėdžiai gyvuliai (pvz., galvijai) miršta iš bado

Mažėja žemės ūkio (tiek gyvulininkystės, tiek augalininkystės) produktyvumas.

3 KLAUSIMAS.

Uodas

POVEIKIS BIOLOGINEI ĮVAIROVEI

1 KLAUSIMAS.

GRENLANDINIAI BANGINIAI

Gausėja maisto.

Vandenys, kuriuose plaukioji, šiltėja.

Vėl susitinki su seniai pamirštais giminaičiais, nuo kurių šimtmečius skyrė Arkties jūros ledas.

Vasaros medžioklės sezonas trunka keliomis savaitėmis ilgiau nei anksčiau (pvz., 1980 m.).

Jūros ledas yra plonesnis, o tai reiškia, kad yra daugiau fitoplanktono maistui.

BALTOSIOS MEŠKOS

Mažėja medžioklės plotai.

Sunku rasti vietą guoliui ir jaunikliams auginti.

Negali nuolat būti vandenyje, tačiau ledo, ant kurio būtų galima pailsėti, lieka vis mažiau.

Sunku susirasti porą.

Jūros ledas yra plonesnis, o tai reiškia, kad yra daugiau fitoplanktono maistui.

ATSAKYMAI

2 KLAUSIMAS.

Koralai iš tiesų yra smulkūs gyvūnai, kurie savo/skeletais prisiklijuoja prie uolų. **TEISINGA**

Koralų rifai jautriai reaguoja į temperatūros pokyčius, tačiau nėra jautrūs šviesai. **KLAIDINGA**

Koralų rifai nemėgsta užteršto vandens. **TEISINGA**

Koralų rifams spalvas suteikia ant koralų gyvenantys dumbliai. **TEISINGA**

Jei koralai patiria per didelį stresą, jie išblunka. **TEISINGA**

Blunkantys koralai pagelsta. **KLAIDINGA**

Blukimas paprastai sukelia koralų žūtį nuo streso. **KLAIDINGA**

Koralų blukimas dėl šiltesnio vandenynų vandens yra sietinas su klimato kaita. **TEISINGA**

VANDENYNAI – PIRMIAUSIA

1 KLAUSIMAS.

Kietas ledas ledynų ir ledo luitų pavidalu tirpsta greičiau ir ištirpęs vanduo patenka į vandenyną.

Vandenynai šyla, o tai reiškia, kad jie plečiasi.

2 KLAUSIMAS.

Anglies dioksidas (CO₂).

3 KLAUSIMAS.

Nuo **ŽEMĖS ŪKIO** / **PRAMONĖS** revoliucijos pradžios vandenynų vanduo vis labiau rūgštėjo. Per pastaruosius **200** / **400** metų vandenynai iš atmosferos sugėrė 500 mlrd. tonų CO₂. Tokį kiekį sunku ir įsivaizduoti. Didelė dalis šio CO₂ susidarė dėl tokios žmonių veiklos kaip iškastinio kuro (anglių, benzino ir reaktyvinių degalų) **GAVYBA** / **DEGINIMAS**.

CO₂ yra stiprų šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Tai reiškia, kad jos veikia kaip **STIKLINIS** / **MEDINIS** atmosferos stogas, pro kurį patenka šviesa, tačiau kuris sulaiko **ŠILUMĄ** / **TERŠALUS** ir jį negali pasišalinti.

Vandenynai sugeria apie **TREČDALĮ** / **KETVIRTADALĮ** kasmet žmonių pagaminamo CO₂, dėl to vis daugiau dujų sugeria mūsų jūros. Tai padeda reguliuoti pasaulio **KLIMATĄ** / **ORĄ** ir reiškia, kad mūsų ledynai ir jūrų ledas tirpsta ne taip sparčiai. Jei ne ši puiki vandenynų ypatybė, aplinkos temperatūra būtų pakilusi **DAUGIAU** / **MAŽIAU** nei iki šiol.

ATSAKYMAI

4 KLAUSIMAS.

IMPACTS OF CLIMATE CHANGE ON OUR OCEANS

Rūgštėjimas – kai kurie
vėžiagyviai negali suformuoti
kiautų.

Koralų blukimas

Masinė jūrų gyvūnų migracija
ieškant tinkamų sąlygų mitybai ir
nerštui.

Tirpstantis jūrų ledas:
kyla jūros lygis
dumbliai lėčiau auga, o tai turi
įtakos mitybos grandinei
žmonės ir gyvūnai praranda
buveines

Keičiasi srovės, o tai turi įtakos
pasaulio oro sąlygoms

...